

SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO: 7.07. 2020 GOD.	
KLASIFIKACIONI BROJ: 16-3/19-2/4	
VEZA:	
EPA: 910XXVI	
KRAGENICA:	PRILOG:

## Skupština Crne Gore

n/r predsjedniku, gospodinu Ivanu Brajoviću

Na osnovu člana 148. Poslovnika Skupštine Crne Gore na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o AKCIZAMA podnosim sljedeći amandman:

### AMANDMAN 1

Briše se stav 2 u Članu 9.

#### Obrazloženje:

Dio koji se briše izbacuje se jer nepotrebno komplikuje dosadašnju praksu koja se pokazala kao racionalnom za definisanje razlike u akcizi jer skoro svi uvoznici cigareta su i trgovci na veliko.

### AMANDMAN 2

U predlogu Zakona o izmjenama dopunama zakona o akcizama, prije člana 15. dodaje se novi član 14a. stav koji glasi:

U članu 49a, stav 2, riječi "po kilogramu neto mase" zamjenjuju se riječima "na 1.000 cigareta" i u istom stavu, riječ "40%" zamjenjuje se sa riječju "100%".

#### Obrazloženje

Na teritoriji Crne Gore trenutno su prisutna 2 uvoznika ove vrste proizvoda. Kako sami proizvođači naglašavaju da je ovo alternativa pušenju, da ovaj proizvod nije bez rizika za zdravlje i da izaziva nikotinsku zavisnost, neophodno je i ovaj proizvod jednako oporezovati kao druge vrste duvanskih proizvoda.

Kako bi se jasno definisao gubitak koji budžet ima zbog trenutno niske akcize na ovaj proizvod, dovoljno je uporediti visinu akcize na paklicu ovog proizvoda sa visinom akcize na paklicu običnih cigareta:

2020.		
Minimalna akciza kao osnovica za obračun: 67,05 EUR	Maloprodajna cijena u EUR po paklici	Visina akcize u EUR po paklici
Nesagorijevajući duvan	2,70	0,16
Cigareta	2,70	1,49
	Razlika	1,33

Procjenjuje se da je trenutna minimalna godišnja potrošnja ove vrste proizvoda preko 1.000.000 paklica, sa velikom tendencijom rasta.

Budžet Crne Gore nema nikakvih prednosti jer će biti uskraćen za preko 1.300.000,00 EUR akcize od duvanskih proizvoda samo u 2020. godini, jer potrošači nesagorijevajućeg duvana su uglavnom potrošači koji prelaze sa cigareta. Nema prednosti ni kada je u pitanju zdravlje građana Crne Gore jer i dalje govorimo o štetnom proizvodu za zdravlje i proizvodu koji izaziva zavisnost.

Ako je procjena da će minimalna akciza na 1.000 cigareta u 2021. biti **70,35 EUR**, i da će ušesće ove vrste proizvoda u 2021. godini biti 4% od ukupne potrošnje cigareta (60 miliona paklica), budžetski prihod na ovu vrstu proizvoda bi bio 408.000 EUR ako se preračuna po trenutno važećem obračunu:

2021.

Minimalna akciza kao osnovica za obračun: 70.35 EUR	Maloprodajna cijena u EUR po paklici	Visina akcize u EUR po paklici
Nesagorijevajući duvan	2,70	0,17
Cigareta	2,70	1,52
	Razlika	1,35

Ovo ukazuje da bi potencijalni gubitak u budžetu za 2021. bio 3.240.000,00 EUR.

Ako se usvoji predloženi Amandman 2., kalkulacija bi izgledala prema sledećem:

2021. sa Amandmanom 2.

Minimalna akciza kao osnovica za obračun: 70.35 EUR	Maloprodajna cijena u EUR po paklici	Visina akcize u EUR po paklici
Nesagorijevajući duvan	2,70	1,41
Cigareta	2,70	1,52
	Razlika	0,11

Prihod po osnovu akcize na nesagorijevajući duvan bi u tom slučaju bio 3.384.000,00 EUR što je daleko veće od 408.000,00 EUR koliko bi se prihodovalo po trenutno važećem obračunu. Ne treba zanemariti ni činjenicu da je ovo proizvod koji će iz godine u godinu imati sve veću prodaju.

### AMANDMAN 3

U predlogu Zakona o izmjenama dopunama zakona o akcizama, prije člana 26. dodaje se novi član 25a. stav koji glasi:

Brišu se stavke od 2 do 6 u članu 50a i cijelog člana 50b Zakona o akcizama, istovremeno uvodeći novi stav 3 u član 80f, kako slijedi:

(3) Minimalna akciza na cigarete iz člana. 47 ovog Zakona će biti plaćena na 1.000 cigareta, i to u sljedećim iznosima:

- 1) Od 1. avgusta 2020. do 31. decembra 2020. u iznosu od 67,05 evra,
- 2) Od 1. januara 2021. do 31. decembra 2021. u iznosu od 70,35 evra,
- 3) Od 1. januara 2022. do 31. decembra 2022. u iznosu od 73,50 evra,
- 4) Od 1. januara 2023. do 31. decembar 2023. u iznosu od 76,50 evra,
- 5) Od 1. januara 2024. do 31. decembra 2024. u iznosu od 79,35 evra.

#### Obrazloženje:

Ovim prijedlogom se rješava pitanje minimalne akcize, kojim bi trebale biti spriječene drastične promjene poreskog opterećenja i amortizovani rizici za stabilizaciju legalnog tržišta, koje se još uvijek oporavlja nakon poremećaja u 2018. godini.

Predlažemo da se ukinu odredbe koje se odnose na prosječnu ponderisanu cijenu kao osnovu za minimalnu akcizu i da se definiše minimalna akciza kao apsolutni iznos u samom Zakonu o akcizama.

**Tabela 1: Predloženi kalendar minimalna akciza**

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	izlaz	01.08.	01.01.	01.01.	01.01.	01.01.
Ad val (%)	32.0%	30.5%	29.0%	27.5%	26.0%	24.5%
Specifična (EUR na1000 kom)	30.0	33.5	37.0	40.5	44.0	47.5
Osnova za izračun min. (EUR/20 cig.)	2.10	2.20	2.30	2.40	2.50	2.60
<b>Minimalna akciza (EUR na 1000 kom)</b>	<b>63.60</b>	<b>67.05</b>	<b>70.35</b>	<b>73.50</b>	<b>76.50</b>	<b>79.35</b>

## **EU usklađenost**

Gore navedeno rješenje je u potpunosti usklađeno sa EU Direktivom 2011/64/EU, koja je uspostavila minimalne zahtjeve za zemlje članice, ali nije postavila nikakve posebne uslove niti strukture kako ostvariti ove zahtjeve. EU Direktiva 2011/64/EU navodi da akciza ne bi trebala biti manja od 90 Evra na 1000 cigareta. Iako minimalna akciza nije data kao obavezujući instrument akcizne politike, smatra se da se uspostavljanjem kretanja minimalne akcize dugoročno povećava stabilnost državnih prihoda i tržišnih kretanja.

Uspostavljanje minimalne akcize u formi kalendara, u apsolutnim iznosima, je široko rasprostranjena praksa unutar i izvan Evropske Unije. Mehanizam unaprijed uspostavljene minimalne akcize se primjenjuje u Češkoj Republici, Slovačkoj, Mađarskoj, Moldaviji, Rusiji i u Baltičkim zemljama. Njemačka je također uvrstila, u svoj petogodišnji akcizni kalendar, unaprijed utvrđeno poresko opterećenje s ciljem osiguranja stabilnih akciza. (Molim Vas pogledajte Tabelu 2 za više detalja.) Dugoročni akcizni kalendar omogućava vladama uspostavljanje poreskih politika, na osnovu kojih se umanjuje ili potpuno nestaje potreba za godišnjim administrativnim ili budžetskim pregovorima, dok se osiguravaju prihodi od cjenovnih politika proizvođača i štiti pad potrošnje. Kalendarom se također, ostvaruje efikasnost i predvidivost kreiranja fiskalne politike. Vlade su, na ovaj način, u mogućnosti da bolje planiraju poslovna opterećenja, te stim u vezi raspodjelu resursa, kao i ostale dobrobiti koje proizilaze iz unaprijeđenja efikasnosti.

Poslanik:  
Dr. Filip Vuković

